

1. Referentie

Referentie	Buysschaert, G., Dominici, M. & Wautelet, F. (2010). Dat denken we ervan. Jongeren geraakt door armoede spreken over hun leven. Onuitgegeven onderzoeksrapport, Unicef België
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

De strijd tegen armoede en sociale uitsluiting is één van de centrale uitgangspunten. Jongeren worden hier echter niet vaak in gehoord en meestal op een negatieve manier in benaderd. Doel van dit onderzoek is dan ook om een beter zicht te verwerven op de beleving van armoede door jongeren en tevens na te gaan welke impact armoede heeft op hun leven. Hiervoor werden in heel België meer dan 110 jongeren die in armoede leven aan de hand van een hele reeks verbale en non-verbale methodes bevraagd rond aspecten als het gezin, de vrienden, de school, de wijk, vrije tijd, perceptie van armoede en hun visie op de toekomst.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, onderwijs, welzijn en gezondheid, wonen
Trefwoord(en)	Kansenongelijkheid, buurttevredenheid

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Unicef België
Onderzoeker(s)	Kind & Samenleving Nieuwelaan 65 1860 Meise

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe beleven jongeren armoede en wat is de impact ervan op hun leven?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Kwalitatieve en participerende onderzoekstechnieken, waaronder discussiegroepen met de jongeren zelf en het gebruik van methoden als foto-eliciterende interviews, participatieve observatie, babbelfox-reportages, interviews door jongeren met buurtbewoners en hulpverleners, informele gesprekken, stad-buurtspel, alterego fototshoot en rap songs maken
Onderzochte	110 Belgische jongeren tussen 11 en 18 jaar. 67 onder hen waren jongeren dan 14 jaar, er

groep	waren evenveel meisjes als jongens en de meerderheid was van buitenlandse origine. Het onderzoek werd in heel België gevoerd tussen mei 2009 en juni 2010
Bereik	België

7. Resultaten

Gezin en familie	De jongeren blijken stevig verankerd te zijn in hun gezin en is voor een evidentie, waarbij respect het centrale woord is. heel wat jongeren groeien op in een complexe en uitgebreide gezinscontext. De spil in het gezin is vaak de moeder, die vooral de verzorgende taak op zich neemt; de grote doelstelling van de ouders is vooral om hun kinderen 'op het rechte pad' te houden. Wat geldzaken betreft, beseffen de meeste jongeren wel dat ze het thuis niet breed hebben, maar wijden hier niet graag over uit. Vooral in gezinnen van niet-Belgische origine blijkt er wel wat financiële solidariteit in het bredere familiale milieu te zijn. De financiële situatie van het gezin is algemeen genomen voor hen geen hoofdbekommernis, maar het is wel continu aanwezig in hun beleving.
De vrienden	Jongeren vinden hun vrienden heel belangrijk; ze hebben diepgaande persoonlijke vriendschappen waarbij vertrouwen en eerlijkheid centrale waarden zijn. de meeste relaties met het andere geslacht zijn liefdesrelaties die niet worden gezien als aanzet voor een huwelijk. Veel jongeren maken ook deel uit van een vriendengroep; hierin vormt het 'erbij horen' een belangrijk motief. Het speelt zich voornamelijk af in de publieke ruimte. Jongeren erkennen ook wel dat deze groep een negatieve druk kan uitoefenen en hen kan aanzetten tot antisociale gedragingen.
Het onderwijs	De jongeren zijn het er in grote mate over eens dat het onderwijs, een diploma belangrijk zijn, vooral in het perspectief van een goede toekomst en een goede job. Het onderwijs vergt veel van hen en ze zien diverse hindernissen, zowel bij henzelf als ook daarbuiten. Zo zeggen ze dat binnen het gezin de ongeïnteresseerdheid van ouders, het gebrek aan middelen en de hoge of lage verwachtingen van ouders een rol spelen. Binnen de school spelen factoren als de hoge kost, het gebrek aan steun van leerkrachten, de te theoretische insteek, negatieve reputatie van sommige richtingen een invloed. Een groot knelpunt om te slagen is motivatie, waarvan ze aangeven dat ze dit vaak moeilijk kunnen opbrengen.
De wijk	Jongeren die erg betrokken zijn op hun wijk zien vaak de negatieve kanten ervan. Ze voelen zich bovendien niet goed bij het negatieve imago van de buurt in de buitenwereld en toch is deze buurt heel belangrijk voor hen, het is hun sociale omgeving. Een belangrijk probleem wat ze ook noemen is het gebrek aan inspraak in de inrichting van het openbare domein; dit wekt bij hen de indruk dat ze eerder verjaagd worden en niet als burgers van de stad worden erkend. Jongeren weten precies wat er zou moeten veranderen in hun buurt, met een kritische maar constructieve houding. Bovendien spreken ze over de nood aan meer wijkbegeleiders; de politie wordt bijna nooit vermeld. Ze geven vooral aan dat er meer nood is aan activiteiten voor jongeren en kleinere kinderen
Vrije tijd	Jongeren zeggen weinig vrije tijd te hebben voor vrijetijdsbestedingen. De school, het gezin, vrienden en de vriendengroep slorpen de meeste tijd op. slechts een kleine groep heeft een (erg gewilde) studentenjob kunnen vinden; sommigen houden zich bezig met het maken van muziek. De georganiseerde vrijetijdsbesteding lijkt echter weinig tot niet besteed aan deze jongeren
Armoede en solidariteit	Hier worden een verscheidenheid aan benaderingen van armoede voorgeschoteld. De situaties in Afrika en andere ontwikkelingslanden vormt een eerste referentiepunt. Dichter bij huis verwijzen ze naar andere armoedeververschijningsvormen: het slechte voorkomen voedt een negatief oordeel, maar nog sterker worden misbruik en oplichting aan de kaak gesteld. In hun gezin voelen jongeren zich niet arm.
De toekomst	De jongeren tonen de ambitie om hun leven als autonome personen vorm te geven. Ze geven aan dat ze daarbij steun nodig hebben, van hun ouders, vrienden, begeleiders en leerkrachten. Vooral praktische steun is belangrijk: financieel, opvolging van de school en

	informatie over studierichtingen. Ook persoonlijk steun vermelden ze: kunnen babbelen op momenten dat het nodig is; centraal is hier de interactie waarbij de jongere voluit in zijn waarde blijft. Bij dit alles is geen louter persoonlijke betrokkenheid; ook een bekommernis rond het gezin, en voor de onmiddellijke leefomgeving zijn vaak duidelijk en belangrijk.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/